

Bursa ERASMUS+ Lisabona

Cinci luni in cel mai insoorit oras

In atentia comisiei cat si a viitorilor studenti Erasmus voi incerca sa redau in randurile care urmeaza experienta mea paricipand un semestru la stagiile si cursurile tinute la Nova Medical School-Lisboa, Portugalia.

Numele meu este Bianca Bozai, sunt studenta in semstrul II al anului V seria A, grupa 5.

In primul semestru al acestui an universitar am beneficiat de o bursa de mobilitate ERASMUS+ timp de 5 luni in Lisabona. Pentru aceasta am intocmit un dosar cu toate actele necesare si l-am depus cu un an in urma la biroul de relatii internationale, toate acestea sunt specificate pe site-ul universitatii la sectiunea International→ERASMUS+. Mentioneaza ca cel mai important pentru acceptarea dosarului cat si pentru binele nostru dupa ce ne intoarcem din mobilitate este potrivirea curiculei la care am lucrat impreuna cu doamna Agnes Balint-UMFVB cat si doamna Rita Fael de la biroul Nova Medical School. Dosarul meu a fost selectat de catre universitatea din Timisoara urmatorul pas a fost trimiterea actelor catre universitatea din Lisabona avand un deadline pana pe 15/06/2017 iar pe 27/06/2017 am primit "Letter of acceptance" de la universitatea partenera cu perioada de mobilitate 11/09/2017-09/02/2018. Desi eram acceptata si gata de plecare mai erau 2 lucruri de facut: sustinerea unui test de limba online OLS a carui rezultat trebuia trimis atat biroului de la Timisoara cat si celui de la Lisabona, rezultatul minim admis fiind A2. Link-ul pentru sustinerea acestui test a fost trimis destul de tarziu, pe 29/08/2017 avand in vedere ca termenul limita impus de universitatea din Lisabona pentru predarea rezultatelor era 03/09/2017.

Grantul ERASMUS+ nu stiam daca voi beneficia sau nu de un grant, ceea ce depinde de cati bani sunt alocatii fiecarei universitatii de la Agentia National mai erau 2 zile pana la data in care imi cumparasem biletul de avion si inca nu stiam nimic de grant. Tot pe data de 29/08/2017 am primit mail de la domna Agnes sa ma prezint la biroul de relatii internationale unde am calculat impreuna perioada mobilitatii si grantul primit (500€/luna) am semnat contractul la contabilitate si am plecat.

1 Septembrie ma aflam deja la Lisabona, semestrul lor incepe mai repede pe 11/09/2017 aveam deci o saptamana si un pic sa finalizez chestiile administrative si sa gasesc unde sa stau. In prima zi am mers la sediul facultatii la departamentul relatii internationale sectia INCOMING la domna Rita Fael care se ocupa de acesti studenti, am predat actele necesare si am platit o "asigurare scolara" in valoare de 14€. Mi-a explicat in linii mari cum va fii semestrul, mi-a adaugat mailul "Comisiei de curs"- un fel de sef de an la noi, mi-a spus ca ele(comisia era alcatuita din 3 studente din anul 5) ma vor adauga pe grupurile de Facebook ale anului respectiv al grupei in care am fost repartizata. Tot Rita mi-a spus ca voi fi contactata pe e-mail de catre studenta coordonatoare a programului MOVE! Creat pentru studentii Erasmus, mi-a inmanat o mapa cu o cartela telefonica, o harta, informatii despre oras si mijloacele de transport si diversele reduceri pentru studenti. Cazarea...Universitatea avea putine locuri pentru studentii in camin, cu atat mai putin pentru studenti Erasmus daca imi amintesc bine erau vreo 2 pe camin, fiind

Bursa ERASMUS+ Lisabona

Cinci luni in cel mai insorit oras

vreo 3 camine prin oras, pentru care trebuia iar intocmit un dosar predat la facultate etc. Iar pretul camerilor destul de mare dupa parerea mea intre 160-200€ camera single.

Asa ca am optat pentru inchirierea unei camere intr-un apartament, am gasit apartamentul printr-un prieten care locuise in Lisabona in urma cu cativa ani in acelasi loc. Am inchiriat camera (240€ plus cheltuieli), micuta dar aproape de universitate, nu stiam INCA ca nu aici voi tine cursurile. Apartamentul era mare, mai aveam 5 colegii de apartament unii tot cu bursa Erasmu+ altii faceau masterul, niciunul la medicina

Conform curiculei am ales sa urmez la Lisabona o singura “materie” daca pot sa ii spun asa, numita: SPECIALITATI MEDICALE SI CHIRURGICALE III care a inglobat 9 specialitati:

- endocrinologie
- dermatologie
- gastroenterologie
- hematologie
- oncologie
- nefrologie
- oftalmologie
- transplant
- terapie intensiva

Fata de curicula noastra am facut materii in plus (dermatologie, transplat, terapie intensiva) si nu am putut sa ma prezint la neurologie si sanatate publica, neavand cum sa aleg vreuna din astea datorita orarului, se suprapuneau ei facand neurologie in anul IV.

Bun... un sistem putin diferit in sensul in care asa zisa comisie de curs de ocupa de reparizarea studentilor pe spitale nu universitate/secretariatul. Ba mai mult au o zi in care intra pe o platforma online si aleg in functie de locurile care sunt disponibile la

fiecare spital si pe fiecare sectie ce specializare si la care spital ar vrea sa faca, in functie de care le este mai aproape de casa, de cadrele medicale, de cum au auzit ca va fi examenul etc. Eu am fost automat repartizata nu am ales nimic, prin urmare am facut cele 9 specializari la 5 spitale dupa cum urmeaza:

Endocrinologie, Hematologie, Oncologie si Transplat la “Instituto Portugues de Oncologia-Francisco Gentil Lisboa”

Dermatologie, Gastroenterologie si Oftalmologie la “Hospital Santo Antonio dos Capuchos”

Nefrologie la “Hospital Curry Cabral”

Terapie intensiva la “Hospital Sao Francisco Xavier”

La Gastroenterologie si Oftalmologie ni s-a cerut ca pe langa stagii sa mergem o zi la urgente, un fel de “garda” la noi care le-am realizat la “Hospital de Sao Jose”.

Un aspect care mi s-a parut interesant a fost faptul ca facultatea colaboreaza atat cu spitalele de stat cat si cu clinici private unde am fost repartizata in cadrul stagiului de gastro la clinica CUF Infante Santo.

Cele 9 specialitati le-am parcurs prin rotatie, timpul alocat unei specializarii fiind de 2 saptamani, acumulant un minim de 20 de ore de stagiu, la unele chiar mai mult. Iar cursurile teoretice se tineau cate doua in fiecare luni la facultate.

Pe scurt despre fiecare, eu am inceput rotatia cu Endocrinologie cu cateva zile inainte de inceperea stagiului am primit un mail unde sa ma adresez in incinta spitalului si orarul pentru urmatoarele 2 saptamani. Stagiul a constat in asistarea la cum se desfasoara o consultatie de endocrinologie fie pentru prima data fie de rutina-primele 3 zile -maxim 2 studenti in fiecare cabinet, iar cea de-a doua saptamana a constat in predarea a 5 mini-cursuri parcurgand cele mai importante subiect. Doua zile au fost dedicate medicinei nucleare. In cea de-a 10-a zi de stagiu am avut examen oral.

Dermatologie in fiecare zi incepand cu ora 9 aveam un mini-curs dupa care eram repartizati in functie de rotatia interna a stagiului fie la consultatia de dermato, fie la consultatie bolilor cu transmitere sexuala care se desfasura de 2 ori pe saptamana fie ramaneam in sala de curs unde erau proiectate si explicate imagini putand in acest fel sa cuprindem toata patologia chiar daca nu aveam exemple in timpul petrecut in cabinete.

Examenul practic a fost alcatuit din doua parti: 3 imagini proiectate unde a fost nevoie sa descriem ce vedem si sa punem diagnostic. Iar celalata parte a fost o fisa cu 10 imagini unde a fost nevoie sa punem diagnosticul.

Stagiul de Gastroenterologia a constat in 10 minicursuri predate in fiecare zi, urmate de asistarea la diferitele tehnici de diagnostic in gastroenterologie-au pus foarte mult accentul pe acest subiect ca sa fim constienti ca viitor practicanti ce insemna anumite examene paraclinice. In 4 dintre zilele de stagiu dupa aceste tehnici am asiatat la consultatii fiind iar repartizati cate 2 maxim 3 studenti la un cadru medical, respectiv cabinet. O zi a fost dedicata urgentelor. Iar in alte doua zile am discutat 10 cazuri mai interesant urmate de o discutie pentru pregatirea examenului practic care a constat in efectuarea unei prezentari de caz in grupuri de cate 3 date fiindu-ne oferite de catre asistentii de stagiu, nu am avut deci un pacient.

Hematologie: stagiile aveau ca inceput participarea la raportul de garda fiind urmate in 6 din zile de mini-cursuri dupa care petreceam timp pe sectie sau la calculatoare pentru intocmirea prezentarii de caz realizata in grup care urma sa fie examenul practic, 3 zile au fost dedicate consultatiilor, 1 zi a fost petrecuta la centrul transfuzional. Iar in 2 zile am asistat la realizarea diferitor examene diagnostice.

Oncologie: fiecare student a avut rotatia sa in cadrul acestui stagiu. Fiind in fiecare zi pe alta ramura a sectie daca pot spune asa, eu am fost repartizata pe partea de cap-gat, ginecologie, cancer de sa insa am avut colegii care au fost pe altceva, acest stagiu mi s-a parut putin ciudat in acest sens deoarece nu am trecut pe la toate. O zi a fost dedicata consultatiilor iar rotatia mea a fost pe ginecologie. O zi dedicata oncologiei pediatrice. O zi petrecuta la radioterapia. Iar restul zilelor au fost dedicate consultatiilor multidisciplinare de: cancer de san, ficat, colon. La inceputul stagiului ne-a fost desemnat un pacient pentru intocmirea unui scrisorii medicale avand ca scop informarea asupra statusului unui pacient "catre un medic coleg" aceasta fiind notata la final ca examen practic. Fapt pentru care ne intorceam pe sectie dupa finalizarea programului de pe ziua respectiva pentru a avea acces la datele pacientului. O alta particularitate a fost ca pentru aceasta parte nu au fost cursuri teoretice- cursurile se tineau in alta zi la o alta materie numita „Bolnavul cu cancer”.

Nefrologie: In prima zi a stagiului au fost formate grupuri de cate 3 studenti care au fost repartizati unui medic. In aceasi zi ne-a fost prezentat cadrul didactic desemnat iar acesta ne-a explicat cum se va desfasura stagiul. Respectiv fiecare doctor va sustine cate 1 sau 2 minicursuri in fiecare dimineata dupa care fiecare grup trebuia sa se adreseze medicului desemnat pe sectie. Tot printre primele zile ne-a fost repartizat cate un pacient avand ca scop urmarire evolutiei acestuia in clinica si intocmirea unei prezentarii de caz individuale. Iar in a doua saptamana a trebuit sa alegem cazul cel mai interesant dintre cele 3 din grupul nostru in vederea prezentarii sale in fata colegilor din aceasi rotatie-aceasta prezentare fiind urmata de intrebari care au fost de asemenea evaluate. La acesta materia nota examenului practic a fost 50% nota prezentarii individuale 50% prezentare de grup+discutie. In mare parte acest stagiu a fost petrecut pe sectie urmarind evolutia cazurilor repartizate cat si accesand datele la calculator al pacientilor respectiv si indrumarea ideilor de catre cadrul didactic.

Oftalmologie: acest stagiu a durat doar 1 saptamana insa am fost repartizati cate un student unui cadru medical; prima zi fiind dedicata consultatiilor, cat si intoarcere seara la alt spital pentru a putea asista la consultatiile in regim de urgenta. In cea de a doua zi a trebuit sa parcurgem diferite cabinete pentru a asista si a ne fi explicate diferitele examene de diagnostic in oftalmologie.

Miercurea a fost dedicata operatiei de cataracta, am asistat in total in cea zi la 3 proceduri iar urmatoarea zi a fost dedicata operatiei pe retina. In ultima zi am discutat notiunile invatate si am avut posibilitate de a pune intrebari. Acest stagiu nu a avut examen practic a fost o evaluare continua.

Transplant: avand in vedere faptul ca studentii aleg unde fac diferitele specializari au avut si posibilitatea sa aleaga ramura care ar putea le placa mai mult- eu nu am ales si am fost repartizata Transplantului de maduva hematogena.

Eram singura studenta in acea rotatie in acel spital. Acest stagiu a fost de asemenea de 1 saptamana; in prima zi am fost intampinata de catre directorul serviciului care mi-a explicat cum se va desfasura stagiul, mi-a dat material de studiu 2 articole cu notiuni introductive despre transplant mi-a spus sa le citesc la biblioteca iar in 2h sa ma intorc sa discutam. Am petrecut doua zile pe sectie vizitand pacientii atat inainte cat si dupa transplant. O zi a fost dedicata consultatiilor iar in ultima zi a stagiului am discutat si

Bursa ERASMUS+ Lisabona

Cinci luni in cel mai insoorit oras

lamurit diferite notiuni impreuna cu cadrele medicale, nici la aceasta materie nu am sustinut examen practic.

Terapie intensiva: ultimul stagiu din rotatia mea care a inceput in prima saptamana din Ianuarie respectiv pe 02.01.2018 stagiul de 2 saptamanii care incepea in fiecare prin asistarea la raportul de garda dupa care dintre cei 3 studenti care eram pe sectie in acea rotatie fiecare se alatura unui medic diferit in fiecare zi petrecand restul zilei alaturi de acel cadru si discutand cazurile zilei respective cat si asistand la diferitele proceduri efectuate, acest a fost cel mai solicitand stagiul-in parte datorat si programului fiind ca incepeam la 8-8:30 iar terminam 14-15.

Examenul practic a constat in realizarea sustinerea prezentarii de caz care am avut timp sa o realizam de la inceputul celei de a doua saptamana de stagiul cand ne-au fost repartizati pacientii, avand acces la calculator si la toate datele pentru realizarea acesteia.

A fost cel mai complex examen practic al stagiului insa acesta specializare nu a intrat in materia de invatat pentru examenul teoretic.

Examenul teoretic a fost un test de 100 intrebari realizat pe calculator din toate stagiile efectuate mai putin TI, fiind 8 in total. A fost un examen greu in primul rand deoarece in opinia mea am avut putin timp de pregatire dupa finalizarea stagiului respectiv in 12.01.2018 am sustinut ultimul examen practic iar in 22.01.2018 a fost examenul teoretic.

Un alt motiv fiind fluxul foarte mare de informatii si faptul ca a fost un singur examen cuprinzand toate materiile noi nefiind obisnuiti asa ; acest examen fiind pentru mine un "mini-rezidentiat" :). Iar faptul ca a fost pe calculator a fost iar neobisnuit, pierzand mult timp pana m-am acomodat si am descoperit diversele functii.

Notarea a fost similara cu a noastra insa invers, examenele practice avand o pondere de 60% iar cel teoretic 40% din nota finala.

Toate materialele de studiu ale stagiurilor ne-au fost inmanate in prima zi a rotatiei atat printate cat si in format electronic. Pe langa acestea ca bibliografia pentru examenul teoretic am avut Harrison-ul.

Per total a fost o experienta cu adevarat frumoasa, am invatat multe si sunt foarte recunoscatoare pentru aceasta oportunitate!

